آیا روابط ترکیه و آمریکا رو به بهبود است؟

محمود فاضلی
دیپلمات سابق و تحلیلگر مسائل بین‌الملل

ترکیه از آغاز مکانیسم راهبردی میان ترکیه و آمریکا در تاریخ ۴ آوریل خبر می‌دهد. این تصمیم در دیدار سادات اونال معاون وزیر خارجه ترکیه با خانم «ویکتوریا نولاند» مشاور امور سیاسی وزارت خارجه آمریکا اتخاذ شد. نولاند در چارچوب برنامه سفر به فرانسه، ترکیه، یونان، قبرس و آلمان به آنکارا سفر داشت. هدف این برنامه «تقویت بیشتر روابط دوجانبه، تأکید بر حمایت از اوکراین و هماهنگی پاسخ به جنگ آغازشده توسط روسیه و هماهنگی تلاش‌ها علیه روسیه به‌دلیل بحران اوکراین» اعلام شد. نولاند و هیئت همراهش با ابراهیم کالین سخنگو و مشاور امنیت و سیاست خارجی ریاست‌جمهوری نیز دیدار داشت. در این دیدار علاوه بر ارزیابی دیدار هیئت‌های روسیه و اوکراین در استانبول، موضوعات مربوط به جنگ روسیه و اوکراین، سوریه، آذربایجان، ارمنستان و اسرائیل، امنیت انرژی، همکاری‌های دفاعی، روابط دوجانبه سیاسی و اقتصادی مورد بررسی قرار گرفت. معاون وزیر خارجه آمریکا در امور سیاسی در مصاحبه‌ای با تأکید بر اهمیت موضع ترکیه گفت: «روابط دوستانه اردوغان رئیس‌جمهور ترکیه با زلنسکی و پوتین، در برگزاری مذاکرات صلح در ترکیه مؤثر بود. این یک فضای اعتماد برای پایان‌دادن به جنگ را فراهم می‌کند. قدرت و موقعیت جغرافیایی ترکیه در دریای سیاه بسیار مهم است. دریای سیاه می‌توانست یک مسیر ترانزیتی در این جنگ باشد که خوشبختانه ترکیه اجازه آن را نداد. در گفت‌وگوهایی که با دولت ترکیه داشتیم، آنها اعلام کردند که واقعا روی این موضوع حساس هستند و اجازه نمی‌دهند تحریم‌های علیه روسیه از طریق خاک ترکیه نقض شود. در این مرحله همکاری با یکدیگر مهم است. ترکیه به‌عنوان یک کشور هم‌پیمان ناتو برای خرید تسلیحات دفاع هوایی از روسیه تصمیم گرفت. این موضوع ما را نگران می‌کند. دولت ترکیه و هم شهروندان این کشور به‌وضوح دیده‌اند که وقتی مهمات و سیستم‌های دفاع هوایی از روسیه خریداری می‌شود، همان‌طور که در اوکراین مشاهده می‌شود، این سلاح‌ها برای ترکیه در میدان نبرد هیچ امتیازی ایجاد نمی‌کند. در مورد جنگنده‌های F-۱۶ در حال گفت‌وگو بوده و منتظر خواسته‌های ترکیه در این زمینه هستیم».ترک‌ها مدعی‌اند مذاکرات نمایندگان روسیه و اوکراین به ابتکار ترکیه، موجب آغاز روند جدید گفت‌وگوهای آنکارا با آمریکا شد. اردوغان و بایدن در دیدار ۳۱ اکتبر ۲۰۲۱ خود در رم در حاشیه اجلاس ناتو، درخصوص امکان تشکیل مکانیسم راهبردی گفت‌وگو کرده بودند. اگرچه هنوز درخصوص سطح مکانیسم راهبردی با آمریکا، اینکه دیدارها در چه سطحی انجام خواهد شد، توضیحی ارائه نشده اما ترکیه مدعی است به‌منظور شکل‌گیری پایه تجاری مکانیسم مذکور، ماریسا لاگو قائم مقام وزارت تجارت آمریکا در ۶-۵ آوریل به آنکارا خواهد آمد. هنوز مشخص نیست که آیا این پروسه به حذف تحریم‌های آمریکا علیه ترکیه منجر خواهد شد یا نه؟مقامات ترکیه دائما موفقیت‌های دیپلماسی خود را برجسته می‌کنند که بی‌شک این وضعیت از چرخش در موضع اردوغان در سیاست خارجی که متأثر از بحران اقتصادی و اثرات آن است، نشئت می‌گیرد. تردیدی نیست دستور کار دیپلماتیک ترکیه در مقایسه با سال گذشته تفاوت کرده است. روند عادی‌سازی روابط با امارات، اسرائیل، عربستان و سیاست آنکارا در بحران اوکراین در این تغییر سیاست نقش دارد. ورود ترکیه به روند عادی‌سازی روابط با آمریکا علی‌رغم اینکه از اوکراین حمایت کرد و در تحریم‌های اعلام‌شده علیه روسیه شرکت نکرد نشانگر تغییر سیاست این کشور است. آنکارا سعی دارد پوتین و زلنسکی را در ترکیه گرد هم بیاورد. اگر این هدف تحقق یابد، نتیجه سیاست خارجی ترکیه چه در منطقه و در داخل این کشور نمایان خواهد شد. اما اینکه آیا این اقدام می‌تواند منجر به عبور از بحران اقتصادی و پیروزی اردوغان در انتخابات ۲۰۲۳ شود، هنوز در ابهام قرار دارد.روابط ترکیه و آمریکا در سال‌های اخیر به‌دلیل حذف ترکیه از برنامه فروش جنگنده‌های F-۳۵ آمریکا به ترکیه به‌بهانه خرید سامانه‌های اس-۴۰۰ متشنج شد. ترکیه اخیرا ادعا کرده وزارت امور خارجه آمریکا در خصوص فروش جنگنده‌های اف -۱۶ که ترکیه پیش از این درخواست کرده بود، نامه‌ای به کنگره آمریکا ارسال کرد. در این نامه آمده است «دولت بایدن بر این باور است که فروش احتمالی جنگنده‌های اف -۱۶ به ترکیه در راستای منافع امنیت ملی آمریکا و در خدمت وحدت بلندمدت ناتو خواهد بود». ترکیه در ماه‌های پایانی سال ۲۰۲۱ درخواست خرید ۴۰ فروند جنگنده F-۱۶ از آمریکا را داشت. این درخواست همچنین شامل مدرنیزاسیون ۸۰ فروند جنگنده اف-۱۶ در ناوگان نیروی هوایی ترکیه بود. اردوغان در ۱۰ مارس ۲۰۲۲ در تماس تلفنی با بایدن ضمن اشاره به اینکه انتظار دارد تقاضای ترکیه شامل خرید ۴۰ فروند جنگنده اف-۱۶ جدید از آمریکا و مدرنیزاسیون جنگنده‌های اف- ۱۶ در اسرع وقت نهایی شود، تأکید کرده بود زمان لغو تحریم‌های ناعادلانه علیه ترکیه در حوزه صنایع دفاعی فرا رسیده است.

«شرق» در گفت‌وگو با رئیس کمیته سیاسی فراکسیون امید در مجلس دهم بررسی کرد

اختلافات مجلس و دولت تاکتیکی یا راهبردی؟

عبدالرحمن فتح‌الهی: در هفته‌های اخیر شاهد بروز اختلافات بین مجلس یازدهم و دولت سیزدهم هستیم که روز به روز بر دامنه آن افزوده می‌شود. اگرچه از منظر برخی کارشناسان وجود برخی اختلافات بین قوه مجریه و مقننه امری طبیعی است، اما به نظر می‌رسد شدت و حجم این اختلافات و حملات برخی نمایندگان علیه دولت سیزدهم، آن هم در شرایطی که کمتر از یک سال از حیات دولت می‌گذرد نشان از تغییر معنادار در جریان یکدست‌شده قدرت دارد. از این منظر «شرق» در گفت‌وگویی با جلال میرزایی، نماینده سابق و رئیس کمیته سیاسی فراکسیون امید در مجلس دهم به بررسی دقیق‌تر دلایل این اختلافات مجلس و دولت پرداخته است که در ادامه از نظر می‌گذرانید:

. طی هفته‌های اخیر شاهد افزایش اختلافات بین دولت سیزدهم و مجلس یازدهم در ابعاد مختلف سیاسی، اقتصادی، معیشتی، دیپلماتیک و... هستیم. از نگاه شما به عنوان نماینده سابق مجلس این اختلافات بیشتر راهبردی است یا تاکتیکی؟ آیا نمایندگان مجلس به دنبال عبور از رئیسی هستند؟

ابتدا به ساکن من پروژه عبور از رئیسی را توسط نمایندگان مجلس چندان جدی نمی‌دانم.

. به چه دلیل؟

چون قطعا حمایت‌های گسترده جریان‌های سیاسی به خصوص مجلس یازدهم در بحبوحه رقابت‌های انتخاباتی از شخص رئیسی نوعی تعهد و مسئولیت را برای نمایندگان ایجاد کرده است که برای حمایت‌های خود از این دولت به افکار عمومی پاسخ‌گو باشند. از این منظر مجلس یازدهم، حداقل در کوتاه‌مدت که کمتر از یک سال از عمر دولت سیزدهم گذشته است نه نمی‌خواهد و نه می‌تواند پروژه عبور از رئیسی را کلید بزند.

. پس به باور شما دلیل و دلایل بروز این اختلافات چیست؟

واقعیت امر آن است که بعد از انتخابات ریاست‌جمهوری در سال ۹۶ برخی افراد و جریان‌های سیاسی به دلیل شکست و سرخوردگی در انتخابات به تدریج فضای سیاسی کشور را به سمت یک تغییر معنادار پیش بردند. به بیان روشن‌تر یک جریانی از دل اصولگرایان پدید آمد که به تدریج بیشتر نیروهای باسابقه و اصیل طیف راست را کنار گذاشت و به حاشیه برد و در ادامه تمام ابزارهای قدرت را به دست گرفت و عملا قبضه قدرت طیف راست به دست این جریان افتاد.

. منظور شخص شما جبهه پایداری است؟

خیر به نظر من جریان مذکور فراتر از جبهه پایداری است.

. ولی مرکز ثقل تحرکات و کانون شکل‌گیری اختلافات مجلس علیه دولت از دل نمایندگان وابسته و منتسب به جبهه پایداری شکل گرفته است؟

اتفاقا نکته اینجاست که این جریان با یک هوشمندی خاص سعی دارد از برچسب جبهه پایداری برای پیشبرد اهداف و منافع خود در ساختار سیاسی استفاده کند؛ به بیان دیگر جریان مذکور با تحریک برخی نمایندگان وابسته به جبهه پایداری سعی در ایجاد برخی موج‌های سیاسی و هجمه‌ها حتی علیه دولت رئیسی برای تأمین منافع خود دارد. چون اگر به چگونگی شکل‌گیری این جریان بنگریم همان‌طور که پیش‌تر هم گفتم جریان مذکور بعد از انتخابات ۹۶ به تدریج با یک پوست‌اندازی و تغییر و تحول در ساختار سیاسی اصولگرایان و کنارزدن چهره‌های اصیل و معتدل آن، رفته رفته شرایطی را رقم زد که در سال ۹۸، مجلس یازدهم و در سال گذشته توانست دولت سیزدهم را در اختیار بگیرد.

. با این حال سؤالی که ذهن را درگیر می‌کند این است که اگر این جریان در انتخابات ۱۴۰۰، دولت را در اختیار گرفته به چه دلیل به آن حمله می‌کند؟

اینجا دو نکته کلیدی مطرح است. اول تفکیک بین شخص رئیسی و دولت سیزدهم و دوم مانورهای برخی افراد. در خصوص نکته اول باید گفت که از نگاه این جریان بین شخص رئیسی به عنوان رئیس‌جمهور و بدنه دولت و اعضای کابینه باید تفاوت قائل شد. در این راستا اکنون برخی چهره‌ها در بیرون از دولت هم اختلافات جدی با شخص رئیس‌جمهور دارند، در صورتی که همین افراد در زمان تبلیغات ریاست‌جمهوری جزء چهره‌های اصلی حامی وی بودند. از طرف دیگر همان‌گونه که گفتم در سال ۹۸ این جریان کنترل کل مجلس را در اختیار گرفت و در سال ۱۴۰۰ به نام رئیسی سعی کرد با ورود و تحمیل برخی از چهره‌های خاص و مهره‌های خود به بدنه کابینه دولت سیزدهم و حتی شهرداری‌ها و استانداران کادرسازی خود را در قوه مجریه داشته باشد. پس اختلافات کنونی بین دولت سیزدهم و مجلس یازدهم را چندان بنیادی و راهبردی قلمداد نمی‌کنم. یعنی در برنامه‌ریزی کلی و تعیین راهبرد کلان در حوزه سیاست خارجی، اقتصادی، معیشتی، فرهنگی، سیاسی و... اختلافی جدی وجود ندارد. اختلافات فعلی از جنس مبنایی نیست.

> این جریان با یک هوشمندی خاص سعی دارد از برچسب جبهه پایداری برای پیشبرد اهداف و منافع خود در ساختار سیاسی استفاده کند؛ به بیان دیگر جریان مذکور با تحریک برخی نمایندگان وابسته به جبهه پایداری سعی در ایجاد برخی موج‌های سیاسی و هجمه‌ها حتی علیه دولت رئیسی برای تأمین منافع خود دارد

. اگر اختلافات فعلی از جنس مبنایی نیست مشخصا از چه جنسی است؟

اختلافات کنونی بیشتر اختلاف بین نمایندگان با وزرا بر سر تعیین معاونین وزرا و برخی مدیرکل‌ها، استانداران، فرمانداران و نظایر آنهاست. به هر حال نمایندگان مجلس با تلاش‌های خود به دنبال آن هستند که نظر خود را به وزرا گوشزد کنند تا در سایه انتصاب شخصیت‌ها و چهره‌های نزدیک به خود از رانت‌ها و فرصت‌های ایجادشده نهایت استفاده را ببرند. لذا این اختلافات برخی دلخوری‌ها و چالش‌هایی را بین مجلس و دولت ایجاد می‌کند.

. پس به نظر می‌رسد اختلافات فعلی و حملات نمایندگان به برخی وزرای دولت از فاطمی‌امین گرفته تا عبدالملکی، فارغ از اینکه این همجه‌ها تا چه اندازه متأثر از عملکرد اشتباه این افراد باشد، ناشی از سهم‌خواهی قدرت بعد از انتخابات است که با گذشت ۲۹۷ روز از برگزاری سیزدهمین دوره انتخابات ریاست‌جمهوری کماکان ادامه دارد؟

واقعیت امر آن است که زمانی که نمایندگان مجلس به پارلمان ورود می‌کنند مردم حوزه انتخابیه با مراجعه با نماینده به دنبال استفاده از توان وی برای رسیدن به برخی جایگاه‌ها و مناصب هستند. نمایندگان هم با هدف حفظ و تقویت پایگاه اجتماعی خود ناچارند علیرغم حساسیت‌های موجود برخی پیگیری‌های لازم را برای استخدام آنان داشته باشند. اما زمانی که نمایندگان می‌بینند کل بدنه وزارتخانه با نزدیکان و منسوبان وزیر و افراد دست‌چندم که عملا آشنایی و اشرافی به حوزه مأموریتی آن وزارتخانه ندارند پر شده است و از افراد توانمندی که به نمایندگان برای استخدام مراجعه می‌کنند استفاده نمی‌کنند باعث آغاز اختلافات بین نمایندگان و وزرا می‌شود. در ادامه طبیعی است که تداوم و تشدید این اختلافات به حمله، هجمه، توهین، طرح سؤال و حتی استیضاح کشیده می‌شود. البته این توضیحات من به معنای تطهیر عملکرد برخی وزرای دولت رئیسی که شما به آنها اشاره کردید نیست. من صرفا برای تبیین موضوع در خصوص چرایی و دلایل اصلی اختلافات جاری و برخی هجمه‌های نمایندگان علیه برخی وزرا که از آن نام بردید این مسئله را مطرح کردم.

. اگرچه شما تأکید داشتید در برنامه‌ریزی کلی و تعیین راهبرد کلان در حوزه سیاست خارجی، اقتصادی، معیشتی، فرهنگی، سیاسی و... اختلافی جدی بین دولت سیزدهم و مجلس یازدهم وجود ندارد، اما به نظر می‌رسد اقدامات برخی نمایندگان مجلس مشخصا در حوزه سیاست خارجی و یا مسائل اقتصادی و معیشتی با محوریت حذف ارز ۴۲۰۰ تومانی نشان می‌دهد که پروژه عبور از رئیسی توسط همان جریانی که شما به آن اشاره کردید کلید خورده است. یعنی اختلافات فعلی بیش از آنکه تاکتیکی باشد راهبردی است؟

خیر به نظر می‌رسد اگرچه مجلس با مانور روی مسئله سیاست خارجی و معیشت سعی دارد عملا توپ ناتوانی و برخی تصمیمات غلط را به زمین دولت و شخص رئیسی بیندازد، اما این مسئله به معنای عبور از رئیسی نیست. ببینید در حوزه تئوری و نظری همان جریانی که قبل‌تر به آن اشاره کردم زمانی که در مدیریت شرایط کشور و برون‌رفت از بحران‌های فعلی جامعه و اداره امور مملکت ناتوان عمل کند خود به خود به بروز اختلافات با دولت منجر می‌شود، حتی اگر آن دولت از جنس خود مجلس باشد. به هر حال برخی از شخصیت‌های کلیدی این جریان که بخشی از بدنه دولت سیزدهم و کل مجلس یازدهم را در اختیار گرفته است نمی‌خواهند مسئولیت ناکامی‌ها را به شکل مستقیم متوجه خود کنند تا در ادامه پاسخ‌گوی انتقادات و اعتراضات افکار عمومی باشند.

. چرا؟

چون نهایتا این مسئله باعث افول شدید پایگاه اجتماعی آنها در جامعه خواهد شد. لذا اگر بخواهیم این اختلافات را از زاویه متفاوت مورد ارزیابی قرار دهیم به این نتیجه می‌رسیم که ناکامی دولت در حل مشکلات طی ۱۰ ماه اخیر و همچنین ناتوانی مجلس یازدهم در طول دو سال گذشته در تحقق اهداف و شعارهای خود عملا سبب شده است که به صورت اتوماتیک اختلافاتی بین دولت و مجلس بروز کند. چون تا قبل از سال ۱۴۰۰ و روی کار آمدن رئیسی، مجلس یازدهم به راحتی می‌توانست توپ مشکلات، بحران‌ها و چالش‌های کنونی مردم و کشور و در حوزه‌های مختلف سیاسی، اقتصادی، معیشتی، فرهنگی و حتی دیپلماتیک را به زمین دولت بیندازد و روحانی، ظریف و دیگر اعضای دولت دوازدهم را مقصر اول و آخر مشکلات بدانند. لذا نمایندگان از تریبون پارلمان سعی دارند که برخی مشکلات و مسئولیت را متوجه دولت سیزدهم هم بکنند تا خود را پاسخ‌گوی مردم ندانند؛ روندی که امکان دارد طی روزها، هفته‌ها و ماه‌های آتی به واکنش شدیدتر دولت و برخی وزرا منجر شود. چون به نظر نمی‌رسد که این سکوت دولت رئیسی تا ابد ادامه پیدا کند.

. اما جناب میرزایی مشخصا در مسئله مذاکرات شاهد حمله شدید برخی چهره‌ها مانند علی خضریان و محمد نبویان به جریان مذاکرات و تیم مذاکره‌کننده هسته‌ای دولت رئیسی هستیم. این رفتار را چگونه ارزیابی می‌کنید؟

ببینید من واکنش‌ها و مواضع برخی نمایندگان مانند خضریان و نبویان را متأثر از یک تصمیم تشکیلاتی و حزبی در درون مجلس نمی‌بینم. این بیشتر یک واکنش و تصمیم فردی است. البته در این بین احتمال دارد یک رفتار تشکیلاتی متأثر از خود حزب جبهه پایداری هم در بروز چنین رفتارهایی از سوی نبویان، خضریان و امثال آنها مؤثر باشد.

. اگر به باور شما این رفتار رفتاری فردی و یا در نهایت متأثر از تصمیمات تشکیلاتی و حزبی مانند جبهه پایداری در مجلس باشد، نه رفتار کلی و جمعی نمایندگان مجلس یازدهم پس چرا سه‌شنبه گذشته ما شاهد ارسال نامه بیش از ۱۹۰ نماینده مجلس به دولت بر سر مذاکرات هستیم و در عین حال دیروز یکشنبه نیز سیدمحسن دهنوی، عضو هیئت رئیسه مجلس نامه بیش از ۲۵۰ نماینده مجلس خطاب به رئیس‌جمهور پیرامون موضوع مذاکرات پیش‌رو را قرائت کرد؛ نامه‌نگاری‌هایی که به نظر می‌رسد با لحن انتقادی و با هدف تعیین شروط برای دولت رئیسی مطرح شده باشند؟

من نامه‌نگاری‌های دسته‌جمعی نمایندگان مجلس یازدهم را یک نوع تقسیم کار بین دولت و مجلس برای موازنه‌سازی در برابر رفتار کنگره، چه مجلس نمایندگان و چه سنای آمریکا در تقابل با دولت بایدن برای تقابل با مذاکرات و حصول توافق می‌دانم. یعنی مخاطب این نامه‌نگاری‌های دسته‌جمعی نمایندگان مجلس بیش از آنکه دولت رئیسی و یا جامعه سیاسی داخل باشد به ایالات متحده بازمی‌گردد. لذا همان گونه که کنگره آمریکا برای دولت بایدن درخصوص مذاکرات وین شروطی را مطرح می‌کند، مجلس یازدهم برای موازنه‌سازی با کنگره سعی دارد در نامه‌نگاری و بیانیه‌نویسی دسته‌جمعی در قبال حرکتی نمادین، شروطی را برای دولت رئیسی در مذاکرات مطرح کند.

یادداشت

افشاگری کنترل‌شده ابزار ثروت، یاور قدرت

محمدرضا نظری‌نژاد
وکیل پایه یک دادگستری

۱- در زمانه سلطه پول و معیار قرارگرفتن آن برای مبادلهٔ همه چیز از جمله ارزش‌هایی که اخلاقی و انسانی برشمرده می‌شود، با پدیده‌ای شگفت‌انگیز مواجهیم و آن «تلاش بر دیده‌شدن به هر قیمت» حتی بدنامی است؛ به عبارت بهتر، «مشهورشدن» مقصدی است که به هر طریق باید بدان رسید، چه با نام چه با ننگ. در نبود سازوکاری که امر غیراخلاقی را هزینه‌بردار کند و در غیاب اراده‌ای که ساماندهی انسان‌مدار امور اجتماعی را بر عهده گیرد، بیش از هر چیز شاهد خبر و تولید آن هستیم. اگر تولید در کشور ما رونقی ندارد، در حوزه خبر پررونق است و خبرسازی، پدیده‌ای شایع محسوب می‌شود؛ خبرهایی که کارکرد عمده آن، افزایش فالوئر سلبریتی‌ها و یا عادی‌سازی امور است. فحش، ناسزا و پرده‌دری‌هایی که در دنیای واقعی و مجازی شاهد آن هستیم، راهکار و فرصتی است برای نمایش. هرقدر نمایش عجیب‌تر و هر چقدر پرده‌دری بیشتر، بیننده و شنونده نیز لاجرم بیشتر.

۲- اگر برای برخی از نمایشگران دلال‌مآب، نقل خبر راهکاری است برای جذب دنبال‌کننده بیشتر و یا ابزاری برای حق‌السکوت و اخاذی، خبر، ادعا و گزارش از سوی مسئولان هم هرچند هیچ مشکلی از جامعه حل نمی‌کند، اما ضمانتگر عادی‌سازی امور و عادت‌دادن مردمان به وضع موجود خواهد بود. شنیدن چنین اخباری از زبان مسئولان، این حسن را برای دولتمردان دارد که جامعه را در حالت انتظارِ واکنش قرار می‌دهد، اما واکنشی که بروز نخواهد کرد یا اگر حادث شود به موضع لازم اصابت نمی‌کند. پیداست که انتظار واکنش برای حل مشکل اجتماعی تا حد زیاد می‌تواند مُسکنی برای دردهای پرشمار اجتماعی باشد! اگرچه در نبود کارآمدی، خبر و گزارش فساد و رانت از سوی مسئولان امر، مصداقی از گزارش عملکرد تلقی می‌شود، اما بیان آن در فضای عمومی و رسانه‌ای، دقیقا از آن روست که اقدامی نباید انجام شود و از این رو جز ابزار تسکین، نامی بر آن نمی‌توان نهاد زیرا کیست که نداند در فرض اراده حل مشکل، نیازی به اطلاع‌رسانی عمومی و آگاهی‌بخشی دست‌کم در این حوزه نیست! مردمی که در بسیاری از موارد نامحرم‌اند، هرروزه از سوی مسئولان خبردار می‌شوند که در کشور مافیای دارو، خودرو، زمین و مسکن، واردات، ارز و... وجود دارد. مردم در این مواقع، ولی‌نعمتانی هستند که مسئولان دلسوز از ناتوانی خود در حل مشکلات با آنها درددل می‌کنند. این گونه اخبار و گزارش‌ها اذعان بر ناکارآمدی است اما در لفافه و پوشش قدرت و اشراف اطلاعاتی!

۳- این گونه اخبار و گزارش‌ها کارکرد دیگری نیز دارد و آن اینکه پاسخ‌گو را در جای پرسشگر قرار می‌دهد و بدین‌سان، مصداقی است از فرار به جلو. مردمی که از مسئولان انتظار پاسخ‌گویی دارند، در مواردی در معرض پرسشگری قرار می‌گیرند و توصیه به مطالبه‌گری می‌شوند؛ شعار مطالبه‌گری که مسئولان مطرح و مردمان را به آن تشویق می‌کنند در راستای همین فرار به جلو باید ارزیابی شود. مردمان تشویق نمی‌شوند که فساد ساختاری را نقد و غیبت شفافیت را گوشزد و مطالبهٔ این ارزش‌های مدرن را فریاد بزنند بلکه در این حد مطالبه‌گری از آنان خواسته می‌شود که مجازات و مقابله با مافیاهایی را درخواست کنند که باید در حد اشباح به آنها نگریست، نه نزدیکان و پیوندخوردگان به دستگاه‌ها. حد یقف این مطالبه‌گری نیز برخورد با مباشرین دست‌چندم است که نبود آنها تأثیری در کاهش اژدهای هفت‌سر فساد ندارد. (نمونه‌های این موضوع کم نیست) به چالش کشیدن مسئولان و پرسشگری از آنها و طرح فساد گسترده و انتظار شفافیت در همه حوزه‌ها شاید بدان علت به نتیجه‌ای نمی‌رسد که حد آن در نظام اداری غیرشفاف ما به دولتمردان منتهی نمی‌شود.

۴- در راستای همین مطالبه‌گری توصیه‌شده، شاهدیم که عده‌ای از برکشیدگان رانت، امتیاز و انحصار که به واسطه نزدیکی به دستگاه‌ها به ثروت‌های افسانه‌ای دست پیدا کرده‌اند، در مقام تخریب مشاغلی نشسته‌اند که دست‌کم از رانت سیاسی برخوردار نبوده بلکه نان شایستگی، توانمندی و استعداد خود را می‌خورند. مشاغلی مانند پزشکی، وکالت، سردفتری و... در معرض هجمه و حملاتی این‌گونه است؛ حملاتی مطلوب برای نمایش مقابله با رانت و انحصار! تخریب‌های این‌گونه، صورت‌مسئله را گم و تشخیص مشکل را با مانع مواجه می‌کند. همنوایی نظام رسانه‌ای رسمی با این‌گونه اقدامات، ابزاری است تا مقابله با انحصار. این گونه مطالبه‌گران که خود را متخصص هم می‌خوانند، مطالبات دیگران را پیگیری می‌کنند و نه مطالبات اجتماعی را؛ دلیل این ادعا آن است که اینان، با فقدان شفافیت، نبود حاکمیت قانون، فساد گسترده، مافیای خودرو، واردات و... هیچ مشکلی نداشته و یا جرئت نزدیکی به این حوزه‌ها را ندارند. این به‌اصطلاح افشاگری‌ها، اگرچه برای ملت آب ندارد اما برای متخصصان امر قطعا نان دارد. تنها با حاکمیت قانون و شفافیت است که می‌توان کار غیراخلاقی را هزینه‌بردار، با انحصار در همه حوزه‌ها مقابله و همه را تابع خواست اجتماعی کرد. مطالبه‌گرانی که بر این ارزش‌های بنیادین تأکید نکنند، صداقتی ندارند.

IMPASCO
سازمان توسعه و نوسازی معادن و صنایع معدنی ایران
شرکت تهیه و تولید مواد معدنی ایران

آگهی مناقصه عمومی یک مرحله ای همزمان با ارزیابی کیفی (فشرده) شماره ۲-۱/۱۴۰۱ ت

شرکت تهیه و تولید مواد معدنی ایران به نمایندگی از سازمان توسعه و نوسازی معادن و صنایع معدنی در نظر دارد **" انجام امور خدمات عمومی، فنی و اداری در مجتمع معادن زغال سنگ طبس "** را از طریق سامانه تدارکات الکترونیکی دولت (ستاد) به شماره ثبت ستاد ۲۰۰۱۰۰۱۰۲۸۰۰۰۰۰۲ و با جزئیات مندرج در اسناد مناقصه با تضمین شرکت در مناقصه (فرآیند ارجاع کار) به مبلغ ۱۱.۰۰۰.۰۰۰.۰۰۰ریال (یازده میلیارد) ریال (واریز نقدی یا ضمانتنامه بانکی)برگزار نماید. تاریخ انتشار مناقصه در سامانه ساعت ۱۰ صبح مورخ ۱۴۰۱/۰۱/۱۶ و مهلت زمانی دریافت اسناد مناقصه از سایت تا ساعت ۱۷ مورخ ۱۴۰۱/۰۱/۲۴ و مهلت ارائه پیشنهادات حداکثر تا ساعت ۱۷ مورخ ۱۴۰۱/۰۲/۰۴ و جلسه بازگشایی پاکات صبح روز دو شنبه مورخ ۱۴۰۱/۰۲/۰۵ برگزار می گردد. علاقمندان شرکت در مناقصه می بایست جهت ثبت نام و دریافت گواهی امضای الکترونیکی با شماره های سامانه ستاد ۱۴۵۶ تماس حاصل نمایند و یا به آدرس اینترنتی www.setadiran.ir مراجعه نمایند.

شناسه آگهی ۱۲۹۶۱۵۷ م الف ۵۴